

Den norske UNESCO-kommisjonen

Norwegian National Commission for UNESCO

Vår ref.

Deres ref.

Dato:

15.03.2016

"Kunnskapssektoren sett utenfra – Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren " av 06.01.2016 Den norske UNESCO-kommisjonens høringsuttalelse

Den norske UNESCO-kommisjonen viser til at den er høringsinstans for rapporten "Kunnskapssektoren sett utenfra – Gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren " av 06.01.2016. Kommisjonen ser at rapporten har en grundig gjennomgang av organiseringen av de sentraladministrative oppgavene i kunnskapssektoren, men vi har valgt å konsentrere vår uttalelse til det forslaget som berører kommisjonen direkte.

På side 76, punkt 5.8.3. Råd og utvalg – omtales sekretariatsfunksjonen for ulike råd og utvalg. Utdrag fra rapporten: "Sekretariatsfunksjon for et rådgivende organ er ikke en sentral oppgave for et departement. Tilknytning til den det blir gitt råd til, kan også skape utfordringer for legitimitet og uavhengighet." Videre: "Departementet bør legge til grunn en ensartet organisering av sekretariatsfunksjoner og råd, utvalg og lignende.... "UNESCO-kommisjonens sekretariat bør legges til Utdanningsdirektoratet eller til Vox."

UNESCO-kommisjonen er ikke enig i rapportens forslag og konklusjoner på dette punktet. Kommisjonen skal være et rådgivende organ for norske myndigheter og fungere som et bindeledd mellom myndighetene og fagmiljøer på UNESCOs ansvarsområder utdanning, vitenskap, kultur og kommunikasjon. Kommisjonen mener at det er en god løsning for kommisjonen at sekretariatet er i Kunnskapsdepartementet og er fornøyd med hvordan sekretariatet ivaretar kommisjonens behov.

Et velfungerende sekretariat er viktig for at kommisjonen skal ha den legitimitet som dens rolle som rådgivende organ forutsetter. Selv om sekretariatet nå er i KD, så legger ikke departementet føringer eller begrensninger på kommisjonens

POSTADRESSE (*Postal address*):
Den norske UNESCO-kommisjonen

INTERNETT (*Internet*): www.unesco.no
TELEFON (*Phone*): (+47) 22 24 75 03

Saksbehandler (Our Officer)
Tanja Kristine Hegge
tkh@kd.dep.no

KD, Postboks 8119 Dep, 0032 OSLO
KONTORADRESSE (*Visiting address*):
Kirkegata 18

TELEFAKS (*Fax*): (+47) 22 24 79 20
E-POST (*E-mail*): natcom@unesco.no

uavhengighet. Kommisjonen mener det fort vil være betydelig vanskeligere for en underliggende etat å sikre den uavhengighet kommisjonens vedtekter forutsetter.

I følge kommisjonens vedtekter skal kommisjonen gi råd til myndigheter på UNESCO mandatområder. For å være en god rådgiver og en kommisjon med innflytelse, vil det etter kommisjonens syn, være uheldig å bli lokalisert til et direktorat med større avstand til politiske prosesser. Dette vil minske kommisjonens mulighet for innspill og påvirkning og dermed svekke kommisjonen.

Kommisjonen mener det er uheldig om sekretariatet skulle legges til Utdanningsdirektoratet eller VOX. UNESCO-arbeidet er ikke kjernevirksomheten til etatene, og vi frykter at det ikke vil få den oppmerksomhet arbeidet krever og fortjener.

Vi har dårlig erfaring med å legge UNESCO-oppgaver til direktorater. I 2006 ble ansvaret for UNESCOs skolenettverk- ASP-nett – overført til Utdanningsdirektoratet, ressurser tilsvarende en medarbeider ble overført med oppgaven. I 2015 besluttet imidlertid Utdanningsdirektoratet at det ikke lenger kunne ivareta koordinatorfunksjonen for skolenettverket. Hadde ikke kommisjonen i felleskap med FN-sambandet og med hjelp fra Kunnskapsdepartementet bidratt til en løsning hvor FN-sambandet ivaretar koordinatorfunksjonen, ville ikke Norge hatt et UNESCO skolenettverk. Det hadde vært meget uheldig, i en tid hvor utdanning og internasjonal forståelse er viktigere enn noensinne.

Vi frykter at det samme vil skje dersom sekretariatsfunksjonen til kommisjonen legges til et direktorat. Kommisjonens virke er ikke en del av direktoratenes kjernefunksjon. Det er fare for at ressurser reduseres, og at kommisjonens mulighet til å være rådgiver og aktør vil svekkes.

Rapporten påpeker at et departement ikke bør drive med tilskuddsforvaltning. Det er kommisjonen og kommisjonens sekretariat som i dag forvalter UNESCO-kommisjonens tilskuddsordning. Tilskuddsordningen er verdifull for kommisjonens virksomhet og bidrar til å gjøre UNESCO mer kjent i Norge, synliggjør kommisjonens virksomhet og betyr mye for lokale krefter som fremmer og ivaretar UNESCOs områder innen utdanning, vitenskap, kultur og kommunikasjon. Samtidig er tilskuddsordningen en del av kommisjonens virke, og ikke dets hovedbeskjeftigelse. Kommisjonen har vondt for å se at forvaltningen av tilskuddsordningen kan gjøres på en mer effektiv måte enn i dag og mener at en flytting vil føre til medarbeid.

Det er et tett og godt nordisk samarbeid på UNESCO-området. De andre nordiske landene har også valgt en tilsvarende løsning som den norske hvor sekretariatet for kommisjonen er i Utdanningsministeriet (Danmark og Sverige), Utdannings- og kulturministeriet (Finland) og Utdannings-, vitenskap- og kulturministeriet (Island). Vi er ikke kjent med at de andre nordiske land ønsker å endre sekretariatsfunksjonen til UNESCO-kommisjonen. Vi ser dette som en bekreftelse på at den eksisterende modellen fungerer godt for alle parter, kommisjon og myndigheter.

Vår vurdering er at kommisjonens oppgaver, legitimitet og uavhengighet ivaretas på en god og kostnadseffektiv måte med dagens struktur. Vår samlede anbefaling vil derfor være at kommisjonens sekretariat bør forbli i Kunnskapsdepartementet.

Med hilsen,

Tora Aasland
Leder
Den norske UNESCO-kommisjonen

